

Regionalna Wspólnota Planistyczna Uckermark-Barnim

Raport środowiskowy [Prognoza oddziaływania na środowisko] do Planu Regionalnego Uckermark-Barnim Rzeczowy Plan Częściowy „Wykorzystanie siły wiatru, zabezpieczanie i pozyskiwanie surowców”

Stan:
Decyzja
29. Zarządu Regionalnego z dnia 11 kwietnia 2016 r.

(Fragment)

5 Transgraniczne oddziaływania na środowisko

Regionalna Wspólnota Planistyczna Uckermark-Barnim zgodnie z Ustawą o planowaniu przestrzennym na szczeblu regionalnym, planowaniu w związku z węglem brunatnym i planowaniu rekultywacji (RegBkPIG) w wersji ogłoszonej 8 lutego 2012 r. (GVBl. I Nr. 13) oraz wytycznych dotyczących sporządzania, aktualizacji, zmian i uzupełniania planów regionalnych z dnia 03.07.2009 r. opracowała **Rzeczowy Plan Częściowy „Wykorzystanie siły wiatru, zabezpieczenie i pozyskiwanie surowców“ regionu Uckermark-Barnim.**

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko Rzeczonego Planu Częściowego jest obowiązkowa zgodnie z § 14b ustęp 1 Ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko (UVPG), zgodnie z załącznikiem 3 punkt 1.5 do Ustawy o ocenie oddziaływania na środowisko (UVPG) w połączeniu z § 7 i kolejnymi Ustawy o gospodarce przestrzennej (ROG) i § 2a Ustawy o planowaniu przestrzennym na szczeblu regionalnym, planowaniu w związku z węglem brunatnym i planowaniu rekultywacji (RegBkPIG), ponieważ **Rzeczowy Plan Częściowy** ustanawia ramę dla przyszłych pozwoleń na wymagające oceny oddziaływania na środowisko projekty bądź ewentualnie przeprowadzić należy ocenę oddziaływania na siedliska w ramach postępowania wydawania pozwoleń zgodnie z art. 6 i 7 Dyrektywy siedliskowej (92/43/EWG). Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko dokonywana jest transgranicznie na podstawie Ustawy wprowadzającej polsko-niemieckie porozumienie dotyczące ocen oddziaływania na środowisko w połączeniu z Dyrektywą w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (dyrektywa 2001/42/WE).

W ramach **strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** Rzeczonego Planu Częściowego „Wykorzystanie siły wiatru, zabezpieczenie i pozyskiwanie surowców“ regionu Uckermark-Barnim ustalić, a także w raporcie środowiskowym opisać i ocenić należy zgodnie z § 9 ustęp 1 ROG przewidywane znaczne oddziaływania na środowisko ustaleń planu w odniesieniu do

- człowieka, łącznie ze zdrowiem człowieka, zwierząt, roślin i różnorodności biologicznej,
- gleby, wody, powietrza, klimatu i krajobrazu,
- dóbr kultury i pozostałych dóbr materialnych oraz
- wzajemne oddziaływania pomiędzy podanymi dobrami chronionymi.

Zgodnie z § 36 BNatSchG [*Federalna ustawa o ochronie przyrody*] w połączeniu z § 7 ustęp 6 ROG [*Ustawa o planowaniu przestrzennym*] w stosunku do ustaleń Rzeczonego Planu Częściowego „Wykorzystanie siły wiatru, zabezpieczenie i pozyskiwanie surowców“ zastosowanie znajduje § 34 BNatSchG. W stosunku do ustaleń planu, które mogą potencjalnie znacząco negatywnie oddziaływać na cele związane z ochroną lub kluczowe dla celu ochrony elementy składowe **obszarów Natura 2000**, wymaga się oceny oddziaływania na cele związane z ochroną oraz kluczowe dla celu ochrony elementy składowe ewentualnie narażonych obszarów Natura 2000. Ustalenia planu, dla których nie można wykluczyć znaczących negatywnych oddziaływań na wyżej podane aspekty oceny, są zgodnie z § 34 ustęp 2 BNatSchG niedopuszczalne, o ile nie istnieją wystarczające powody przeważającego interesu publicznego lub nie zachodzi brak dostosowanych do możliwości rozwiązań alternatywnych zgodnie z § 34 ustęp 3 BNatSchG.

Jako wiążący cel Z 1.1 ustalono 48 **obszary kwalifikowane (wykazujące przydatność) do wykorzystania energii wiatru** na powierzchni gruntów około 9 450 ha ze wskazaniem, że poza tymi obszarami kwalifikowanymi wykluczone jest planowanie i wznoszenie ważnych dla przestrzeni instalacji energii wiatrowej.

Jako wiążący cel Z 2.1.2 ustalono 23 **obszary priorytetowe** dla pozyskiwania płytko położonych surowców na obszarze 1 354 ha ze wskazaniem, że tym samym są do dyspozycji zabezpieczone złoża w okresie obowiązywania planu regionalnego dla ważnych dla przestrzeni przedsięwzięć mających na celu pozyskanie płytko położonych surowców, a wykorzystanie, które sprzeczne jest z pozyskiwaniem surowców lub utrudniające eksploatację jest wykluczone.

Obszarem badawczym dla raportu środowiskowego jest region planistyczny Uckermark-Barnim w kraju związkowym Brandenburgia. Składa się on z powiatów Uckermark i Barnim w północno-wschodniej Brandenburgii i sięga od północnych obrzeży Berlina do granicy z krajem związkowym Meklemburgia-Pomorze Przednie. Na wschodzie graniczy z Rzeczpospolitą Polską. Region planistyczny obejmuje powierzchnię ok. 4 554 km².

Przedmiotem badania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko są wszelkie treści planistyczne Rzeczonego Planu Częściowego „Wykorzystanie siły wiatru, zabezpieczenie i pozyskiwanie surowców“,

łącznie z rozważanymi alternatywami, z których wynikać mogą znaczne oddziaływania na środowisko. Oddziaływania ustalane są na podstawie analizy poszczególnych ustaleń planu.

Kluczowe **cele ochrony środowiska**, które należy uwzględnić w ramach ustaleń rzeczowego planu częściowego, określone są w Federalnej ustawie o ochronie przyrody (BNatSchG), Federalnej ustawie o ochronie przed imisjami (BImSchG), Brandenburskiej ustawie wykonawczej o ochronie przyrody (BbgNatSchAG) oraz planach zagospodarowania przestrzennego wyższego szczebla (LEP Pro, LEP B-B) i ramowych planach krajobrazowych regionu.

W celu zachowania celów środowiskowych ustalono w procesie planistycznym do rzeczowego planu częściowego **kryteria obszarów tabu i restrykcji** i stosowano je przy ustalaniu i wyznaczaniu obszarów kwalifikowanych, priorytetowych i zastrzeżonych. Jednocześnie uwzględniono interesy konkretnych lokalizacji, które wynikły w ramach procedury rozważania, jako rozważanie pojedynczego przypadku przy ustaleniach planu. Jako "twarde tabu" traktowane są kryteria, przy których ustalenia planu z powodów rzeczywistych i/ lub prawnych są wykluczone, kryteria uznawane są za "miękkie tabu", jeżeli ustalenia planu są wykluczone według uzasadnionych kryteriów organu przyjmującego plan. W obszarach restrykcji restrykcje stoją na przeszkodzie ustaleniom planu i podlegają rozważeniu pojedynczego przypadku.

W obszarze granicznych z Rzeczpospolitą Polską podjęto następujące ustalenia planu:

- Ustalenie planu dotyczące obszaru kwalifikowanego wykorzystanie energii wiatru **WEG nr 29 Tantow** i
- ustalenie planu dotyczące obszaru priorytetowego dla pozyskiwania płytko położonych surowców **nr 22 Lunow-Ost**.

Ustalenia planu w obszarze przygranicznym z regionami sąsiednimi kierują się istniejącymi dokumentami planistycznymi i technicznymi warunkami wstępnymi, szczególnie wzniesionymi już instalacjami energii wiatrowej w sąsiednim regionie Meklemburgia-Pomorze Przednie. Transgranicznie mogą to być strefy ochrony i restrykcji, szczególnie użytkowania mieszkaniowego i faunistyczno-ekologicznego odstępu, a także analiza graniczących obszarów chronionych.

Ochrona **zdrowia i dobrego samopoczucia człowieka** przed szkodliwymi wpływami środowiska to priorytetowy cel środowiskowy. Należy przy tym zapobiegać zagrożeniom dla zdrowia i uciążliwościom, które mogą szkodzić integralności fizycznej. Dla zapewnienia dobrego samopoczucia człowieka decydującą rolę odgrywa nienaruszone otoczenie mieszkalne i życiowe. Należą tutaj niezakłócanie spokoju, cisza, unikanie zalewu bodźców, a także swoboda poruszania się w okolicznym krajobrazie, szczególnie w bliskim otoczeniu mieszkalnym.

Strefy ochronne wokół użytkowań mieszkalnych (dla ustaleń planu obszary kwalifikowane wykorzystanie energii wiatru: strefa tabu 800 m i strefa restrykcji między 800 i 1000 m; dla ustaleń planu dotyczących obszarów priorytetowych i zastrzeżonych dla pozyskiwania płytko położonych surowców: strefa restrykcji 200 m) oraz terenów rekreacyjnych blisko osiedli są przestrzegane transgranicznie zgodnie z posiadanymi danymi (dane cyfrowe dotyczące terenów osiedli w Rzeczypospolitej Polskiej, Regionalne Biuro Planistyczne Uckermark-Barnim 2013) i nie zostały naruszone żadnymi ustaleniami planu.

Dla dobra chronionego człowiek/ zdrowie człowieka nie należy prawdopodobnie oczekiwać w związku z dwoma transgranicznie analizowanymi ustaleniami planu żadnych znacznych oddziaływań na środowisko.

Zgodnie z BNatSchG **ochrona przyrody i krajobrazu** w ich różnorodności biologicznej, w wydajności i funkcjonalności gospodarki naturalnej oraz jej zdolności do regeneracji, w zrównoważonej zdolności do wykorzystania dóbr naturalnych, w zachowaniu siedlisk i wspólnot życiowych dziko żyjących gatunków roślin i zwierząt, w zachowaniu wielkopowierzchniowych obszarów krajobrazowych oraz struktur sieci biotopów jest nadrzędnym celem środowiskowym.

W celu **ochrony ekologicznie znaczących siedlisk i zbiorowisk** przez ustalenia planów dotyczące obszarów kwalifikowanych wykorzystania energii wiatru ustalono przy planowaniu jako kryterium i uwzględniono interesy ekologiczne zwierząt z rozporządzenia "Przestrzeganie interesów ochrony przyrody przy wyznaczaniu obszarów kwalifikowanych wykorzystania energii wiatru oraz przy wdawaniu pozwoleń na instalacje energii wiatrowej" (rozporządzenie MUGV 2011). Faunistyczno-ekologiczne kryteria odstępu (TAK) zawarte w rozporządzeniu tworzą jednolitą miarę dla brandenburskich organów środowiskowych do oceny znacznej ingerencji we wrażliwe na zakłócenia gatunki w ramach dobra chronionego zwierzęta/ rośliny/ różnorodność biologiczna (patrz rozdział 11 oceny oddziaływania na SOOS, tam rozdział 1.2.1). Poprzez przestrzeganie obszarów ochrony i restrykcji dla wrażliwych na zakłócenia gatunków ptaków i nietoperzy

zapewnia się, że nie są naruszane zasadniczo znamiona czynów zabronionych i zakłócających według BNatSchG (§ 44 ustęp 1-3) oraz dyrektywy siedliskowej i dyrektywy ptasiej (dyrektywy 92/43/EWG, 2009/147/EWG) w stosunku do znanego występowania gatunków.

Dla transgranicznie analizowanych ustaleń planu **WEG (obszar kwalifikowany wykorzystanie energii wiatru) nr 29 Tantow** nie stwierdzono żadnych miejsc przecięcia z obszarami ochrony lub restrykcji zgodnie z posiadanymi danymi (dane cyfrowe o znanym występowaniu zagrożonych, wrażliwych na zakłócenia gatunków zwierząt na obszarze polskim, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Szczecin 2013) według "Faunistyczno-ekologicznych kryteriów odstępu (TAK) (rozporządzenie MUGV 2010)".

Dla obszaru priorytetowego **nr 22 Lunow-Ost** nie należy oczekiwać prawdopodobnie żadnych znacznych oddziaływań środowiskowych na siedliska szczególnie wrażliwych na zakłócenia i chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, ponieważ miejsca lęgów i siedliska tych gatunków w większości powstały w wyniku aktywnej eksploatacji i nie są zakłócanie szlaki lotów. Istnieje obciążenie pierwotne wynikające z obecnie aktywnej eksploatacji. W ramach procedury wydawania pozwolenia górniczego nastąpiła już ocena pod kątem znaczących oddziaływań na środowisko.

Dla dobra chronionego zwierzęta/ rośliny/ różnorodność biologiczna nie należy prawdopodobnie oczekiwać w związku z dwoma transgranicznie analizowanymi ustaleniami planu żadnych znacznych oddziaływań na środowisko.

Zachowanie i rozwój różnorodności, wyjątkowości i piękna oraz wartości rekreacyjnej przyrody i krajobrazu stanowią cele środowiskowe zadeklarowane w BNatSchG i BbgNatSchAG. Na pierwszy plan wysuwa się przy tym ochrona krajobrazów naturalnych i historycznych krajobrazów kulturowych z ich zabytkami kulturowymi, architektonicznymi i archeologicznymi. Niepoddane fragmentaryzacji przestrzenie krajobrazowe powinny zostać zachowane, a krajobrazy, które są szczególnie odpowiednie do rekreacji związanej z przyrodą powinny być chronione przed negatywnym oddziaływaniem. Wskutek wydobycia płytko położonych surowców krajobraz zmieni się nienaturalnie w swojej obecnej formie, w szczególności w swojej geomorfologii i pod względem struktur kształtujących krajobraz; zmiana będzie miała miejsce na ograniczonej przestrzeni na jakiś czas. Obszary eksploatacji nie są jednak widoczne z daleka i są w większości zasłonięte przez nasypy i nasadzenia, dzięki czemu przestrzeń krajobrazowa z reguły nie ulegnie znacząco zmianie. Dla obszaru priorytetowego **nr 22 Lunow-Ost** nie oczekuje się prawdopodobnie żadnych znaczących skutków środowiskowych na krajobraz po stronie polskiej. Widoczność jest zasłonięta m.in. przez struktury drzewiaste.

W szczególności, budowa turbin wiatrowych stanowi z reguły **negatywne oddziaływanie na krajobraz** m.in. ze względu na jej pionową dominację. Negatywne oddziaływania na krajobraz są znaczące wówczas, gdy podstawowe funkcje krajobrazowe potrzeb związanych z estetyką krajobrazu są zaburzone bądź ulegają utracie wzgl. gdy rozwinięta relacja przyroda-kultura zostanie w decydujący sposób zakłócona (zob. Nohl 1993 Schöbel 2012). Jest to odczuwalne zwłaszcza w szczególnie estetycznie odbieranych, niezakłóconych naturalnych i historycznie zachowanych krajobrazach kulturowych. Obszary te zostały zabezpieczone przed zmianami poprzez nadanie im w ekspertyzie statusu wielkopowierzchniowych jednostek krajobrazowych o wysokiej, własnej wartości estetycznej w obszarze planowania zmian. Krajobraz kulturowy wokół ustalenia planu **WEG nr 29 Tantow** nie stanowi obszaru o wysokiej, własnej wartości estetycznej. Nie należy oczekiwać znaczących, negatywnych skutków dla środowiska, które wykraczają poza regularnie oczekiwane oddziaływania na krajobraz wskutek budowy turbin wiatrowych.

Park Narodowy „Dolina Dolnej Odry” jest wyłączony z obszarów kwalifikowanych do wykorzystania energii wiatrowej ze względu na swoją wysoką wartość przyrodniczą. Również w sąsiadującym obszarze chronionego krajobrazu „Park Narodowy Doliny Dolnej Odry” nie są zlokalizowane żadne obszary kwalifikowane do wykorzystania energii wiatru. Oba obszary chronione razem z polskim Parkiem Krajobrazowym Dolina Dolnej Odry są częścią polsko-niemieckiego **Międzynarodowego Parku Dolina Dolnej Odry**. Polski **Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry** położony jest między wschodnim a zachodnim ramieniem Odry w powiatach Gryfino i Police. Znajduje się w odległości ok. 2500 m od WEG nr 29 Tantow. Negatywne oddziaływania z zewnątrz wskutek emisji światła i hałasu nie są spodziewane. Połączenia widokowe z parku krajobrazowego na zachód w stronę obszaru kwalifikowanego do wykorzystania energii wiatru są wyraźnie zasłonięte przez obszary leśne Pargowo i Kamieniec. Ze względu na odległość nie należy prawdopodobnie spodziewać się znaczących negatywnych skutków dla środowiska na terenie parku krajobrazowego i krajobraz oraz funkcję rekreacyjną w polskiej strefie przygranicznej.

Ocena oddziaływań na cele związane z ochroną specjalnych obszarów ochrony siedlisk i obszarów specjalnej ochrony

Oдноśnie ustalenia planu nr 29 Tantow stwierdzono w ramach oceny oddziaływania na OSO Dolina Dolnej Odry oraz na SOOS Dolna Odra, że według obecnego stanu wiedzy przewidywalnie wykluczyć można znaczące negatywne oddziaływania na cele związane z ochroną oraz kluczowe dla celu ochrony elementy składowe przez samo ustalenie planu lub w jego połączeniu z innymi znanymi planami i projektami. (Por. rozdział 11 część I).

Oдноśnie ustalenia planu nr 22 Lunow-Ost stwierdzono w ramach nieformalnej oceny wstępnej, że ustalenie planu samo lub w połączeniu z innymi znanymi planami i projektami według obecnego stanu wiedzy przewidywalnie nie jest w stanie spowodować znaczących negatywnych oddziaływań na cele związane z ochroną oraz kluczowe dla celu ochrony elementy składowe SOOS Dolna Odra (por. rozdział 11 część II). Także w ramach procedury wydawania pozwolenia wg. prawa górniczego nie stwierdzono **żadnych znaczących negatywnych oddziaływań** z zewnątrz na cele związane z ochroną.

Wniosek:

Dla ustaleń planu WEG (obszar kwalifikowany do wykorzystania energii wiatru) nr 29 Tantow i obszaru priorytetowego nr 22 Lunow-Ost nie stwierdzono w ramach transgranicznej Strategicznej Oceny Środowiskowej, z uwzględnieniem danych faunistycznych Regionalnej Dyrekcji, żadnych znaczących oddziaływań środowiskowych na badane dobra chronione na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej.

10 Ogólnie zrozumiałe streszczenie nietechniczne

Podstawy, cel, metodyka Oceny Oddziaływania na Środowisko

Do Rzeczwego Planu Częściowego „Wykorzystanie siły wiatru, zabezpieczenie i pozyskiwanie surowców“ regionu Uckermark-Barnim wykonana została zgodnie z § 9 i nast. Ustawy o planowaniu przestrzennym (ROG 2008) oraz § 2a Ustawy o planowaniu regionalnym oraz o planowaniu wydobywania węgla brunatnego i rewitalizacji (RegBkPIG 2012) ocena oddziaływania na środowisko, której celem było ustalenie prawdopodobnie znaczących, **negatywnych i pozytywnych oddziaływań dla środowiska** wywołanych przez Rzeczwego Plan Częściowy oraz ich ocena po kątem negatywnego wpływu na cele środowiskowe w regionie.

Ocena Oddziaływania na Środowisko zawiera przedstawienie **celów ochrony środowiska, opis obecnego stanu środowiska** i problemów związanych ze środowiskiem w odniesieniu do istotnych dóbr chronionych regionu, identyfikację pozytywnych i negatywnych **skutków dla środowiska** przy realizacji i braku realizacji ustaleń Planu oraz badanie rozwiązań alternatywnych. Wynik Oceny Oddziaływania na Środowisko wchodzi w skład całościowych rozważań w odniesieniu do Rzeczwego Planu Częściowego.

Raport środowiskowy odpowiada Rzeczwemu Planowi Częściowemu do przedłożenia uchwały 29 posiedzenia Zarządu Regionalnego.

Warunkiem do przeprowadzenia Oceny Oddziaływania na Środowisko było ustalenie ram badania z udziałem organów odpowiedzialnych za sprawy środowiska. Jako kryterium oceny zestawiono cele ochrony środowiska regionu zgodnie z aktualnym ustawodawstwem, Planem Rozwoju Krajów Związkowych Berlin i Brandenburgia (LEP B-B) z 2009/2015 r. oraz ramowymi planami krajobrazowymi regionu. Miarodajnym do przedstawienia i oceny przewidywanych znacznych skutków dla środowiska były kompetencje regulacyjne i stopień skonkretyzowania Rzeczwego Planu Częściowego oraz istniejący zaktualizowany oficjalny stan danych odnoszących się do poszczególnych aspektów środowiskowych dóbr chronionych.

Podstawą badania były zgodnie z Ustawą o Ocenie Oddziaływania na Środowisko (UVPG) oraz Ustawą o planowaniu przestrzennym (ROG) cele ochrony środowiska w odniesieniu do **dóbr chronionych człowiek/zdrowie ludzkie, zwierzęta/rośliny/bioróżnorodność, gleba, woda, powietrze/klimat, krajobraz i dobra kultury/inne dobra materialne oraz wzajemne oddziaływania**. W celu zidentyfikowania stopnia oddziaływania na środowisko ustalono i oceniono w odniesieniu do dóbr chronionych istotne dla badania aspekty środowiskowe, w przypadku których znaczny niekorzystny wpływ pociągać może za sobą negatywne następstwa w odniesieniu do dotrzymania celów ochrony środowiska. Specyfiką Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko jest wykazanie, że na szczeblu regionalnym ze względu na nieustalone jeszcze parametry projektu następujących w przyszłości planów rozmiar oddziaływania na środowisko może być tylko oszacowany i nie mogą być włączone konkretne działania szczególnie zmierzające do minimalizacji lub kompensacji.

Obszarem badania Oceny Oddziaływania na Środowisko jest region planistyczny Uckermark-Barnim w kraju związkowym Brandenburgia o powierzchni ok. 4.554 km². Składa się on z powiatów Uckermark i Barnim na północnym-wschodzie Brandenburgii i rozciąga się od północnych obrzeży Berlina po granicę z krajem związkowym Meklemburgia-Pomorze Przednie, na wschodzie zaś graniczy z Rzeczpospolitą Polską.

Zbadano **ustalenia planowania na szczeblu regionalnym** w odniesieniu do 48 obszarów kwalifikowanych do wykorzystania energii wiatrowej i 23 obszarów priorytetowych pozyskiwania płytko położonych surowców jako celów ładu przestrzennego oraz 12 obszarów zastrzeżonych dla pozyskiwania płytko położonych surowców jako zasad ładu przestrzennego.

Podjęcie metodyczne w celu identyfikacji i oceny przewidywalnych znacznych skutków dla środowiska opiera się na przedstawieniu i analizie obecnego stanu środowiska regionu (identyfikacja stanu istniejącego) oraz ustaleniu regionalnych celów środowiskowych (skala oceny). Dodatkowo wybrano istotne dla badania aspekty środowiskowe, które służą jako wskaźniki utrzymania dóbr chronionych i regionalnych celów środowiskowych i mają znaczenie dla oceny powagi skutków Oceny Oddziaływania na Środowisko. powaga tych skutków wynika z obiektywnie naukowo potraktowanego ciężaru negatywnych skutków w związku z ocenianymi normami społecznymi i występuje wtedy, gdy dobro chronione w sposób trwały podlega negatywnym skutkom dla swego działania.

W Ocenie Oddziaływania na Środowisko do Regionalnego Planu Częściowego zbadana zostaje zgodnie z Ustawą o planowaniu regionalnym i planowaniu węgla brunatnego i rekultywacji oraz Dyrektywą 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko **zgodność z celami zachowania** narażonych OSO i SOOS, co ze względu na zróżnicowane skutki prawne (SOOS, Ocena Oddziaływania na SOOS) przedstawione zostaje w oddzielnej części Oceny Oddziaływania na Środowisko.

Aktualny stan środowiska i problemy związane ze środowiskiem w regionie

Człowiek/zdrowie ludzkie

Region planowania Uckermark-Barnim jest zdominowany przez obszary wiejskie. Ośrodkami szczybla średniego (patrz Plan Rozwoju Krajów Związkowych Berlin i Brandenburgia – LEP B-B 2009) są miasta Bernau koło Berlin, Prenzlau, Eberswalde, Schwedt nad Odrą i Templin. Istnieje ponadto duża liczba mniejszych miejscowości i osiedli, które zwłaszcza poza zwartymi na dużych obszarach lasami oddalone są tylko o kilka kilometrów od siebie. Obszar planistyczny oferuje mieszkającym w regionie ludziom **dobrą jakość życia** i jest bardzo atrakcyjny jako miejsce zamieszkania, pracy i odpoczynku. W bliskim otoczeniu obszarów wykorzystanych do celów mieszkaniowych znajdują się szybko dostępne obszary krajobrazowe będące lokalnie do dyspozycji do celów aktywnego wypoczynku na łonie przyrody. Wysoką wrażliwość na oddziaływanie na środowisko wykazują wszystkie obszary osadnicze oraz kliniki i uzdrowiska wraz z ich bliskim otoczeniem. Ponadregionalne obszary wypoczynkowe jak m.in. rezerwat biosfery Schorfheide-Chorin, Park Narodowy Dolina Dolnej Odry, parki przyrodnicze Barnim i Uckermärkische Seen oraz obszary leśne z funkcją wypoczynkową posiadają duże znaczenie m.in. dla rekreacji i zajmują ok. 53% łącznej powierzchni regionu. Znaczące **problemy dla środowiska** regionu dotyczą negatywnych wpływów przez obciążenie hałasem, światłem i substancjami szkodliwymi, które mogą mieć znaczące negatywne skutki dla człowieka i jego zdrowia. Są one w przeważającej części wywoływane przez instalacje przemysłowe i gospodarcze, transport lotniczy i drogowy. Wybudowane już elektrownie wiatrowe powodują przede wszystkim emisję dźwięku i światła, które mogą stanowić negatywne oddziaływanie na dobre samopoczucie człowieka. Znaczące istniejące obciążenia występują zwłaszcza po obu stronach autostrad A11 i A20 w wyniku obciążenia hałasem i substancjami szkodliwymi. Wizualne negatywne wpływy powodują wybudowane elektrownie wiatrowe, zwłaszcza w rolniczym krajobrazie Marchii Wkrzańskiej, linie wysokiego napięcia i maszty antenowe. negatywne wpływy na zdrowie występują lokalnie w wyniku zanieczyszczenia powietrza i hałasu w miastach (ruch drogowy, tereny przemysłowe i gospodarcze) oraz w obszarze rafinerii PCKW Schwedt.

Zwierzęta/rośliny/bioróżnorodność

Rozległe lasy, ciekły wodne i podmokłe łąki w stanie zbliżonym do naturalnego, zlewiska śródlądowe jak jeziora, małe zbiorniki wodne i tereny torfowisk niskich, bogate zasoby szuwarów oraz krajobraz rolniczy o bogatej strukturze z dużym udziałem biotopów towarzyszących i różnorodnych siedlisk roślin i zwierząt uzasadniają dużą wartość przyrody i krajobrazu w przeważającej części regionu planowania. W celu obszarowej **ochrony przyrody i krajobrazu** wyznaczono Park Narodowy Dolina Dolnej Odry, rezerwat biosfery Schorfheide-Chorin, parki przyrodnicze Barnim i Uckermärkische Seen, liczne rezerваты przyrody, rezerваты krajobrazu, SOOS i OSO oraz chronione biotopy i tereny o istotnej dla ochrony przyrody funkcji leśnej. Łączna powierzchnia terenów chronionych wg §§ 23-27 Federalnej Ustawy o Ochronie Przyrody (BNatSchG) wynosi ok. 3.073,5 km², czyli ok. 67,5% łącznej powierzchni regionu planowania (własne ustalenia na podstawie dostępnych danych cyfrowych dotyczących obszarów chronionych). **Sieć Natura 2000** w regionie w celu zachowania naturalnych siedlisk oraz dziko żyjących gatunków zwierząt i roślin obejmuje 118 SOOS o łącznej powierzchni ok. 1 022,9 km² oraz 7 OSO o łącznej powierzchni ok. 1.710,2 km². Ten europejski system ochrony pokrywa ok. 43,1% całkowitej powierzchni regionu planowania (własne ustalenia na podstawie dostępnych danych cyfrowych dotyczących obszarów chronionych).

W regionie planistycznym zaobserwowano w udokumentowany sposób zgodnie z oficjalnymi aktualnymi danymi **22 szczególnie i ściśle chronione gatunki ptaków** (§ 7 ustęp 2 pkt 13, 14 BNatSchG). Znaczące łąkowe obszary lęgowe, obszary priorytetowe błotniaka łąkowego oraz znaczące miejsca snu i odpoczynku gatunków gęsi północnych, żurawia, siewki złotej, łabędzia krzykliwego, łabędzia małego znajdują się w regionie, podobnie jak lęgowe skupiska kani rudej. Centralne siedliska tych gatunków, jak miejsca lęgów i odpoczynku, traktować należy jako obszary wrażliwe na zakłócenia z możliwością występowania znaczących konfliktów, w szczególności w pobliżu instalacji energii wiatrowej.

W regionie planowania występuje 18 z 24 obserwowanych w Niemczech **gatunków nietoperzy**. Masowe zbiorowiska nietoperzy znaczeniu ponadregionalnym znaleźć można przede wszystkim w lasach parków przyrodniczych Uckermärkische Seen i Barnim oraz rezerwatu biosfery Schorfheide-Chorin. Duża różnorodność zwłaszcza biotopów podmokłych ukształtowanych w okresie lodowcowym w regionie stwarza warunki do dużej różnorodności i zagęszczenia populacji nietoperzy na obszarze planowania, która to gęstość przekracza znacznie średnią dla Brandenburgii (patrz STEPHAN et al. 2013).

Duża część istniejących pierwotnie obszarów biotopów podmokłych została zdegradowana w wyniku **melioracji** i rolnictwa, zwłaszcza na torfowiskach dolnych (Dolina Dolnej Odry, Randow-Welse-Bruch, Dolina Finow, Dolina Wkry). Dlatego wraz z utratą niemal niemożliwych do zregenerowania gleb hydromorficznych następuje utrata typowej roślinności łąkowej i odpowiednich siedlisk gatunków zwierząt związanych z wodami. Do **utraty gatunków i biotopów** dochodzi zwłaszcza poprzez użytkowanie gruntów na obszarach wiejskich, poprzez odprowadzanie substancji szkodliwych i odżywczych z przemysłu, rolnictwa, działalności gospodarczej i transportu drogowego, poprzez kolizje w ruchu drogowym i kolejowym oraz przy przesyłowych liniach energetycznych i elektrowniach wiatrowych. Także intensywna jednostronna uprawa roślin energetycznych pociąga za sobą zmniejszenie różnorodności biologicznej. Znaczący problem dla środowiska występuje również poprzez zakłócenie spokoju łągowisk przez sporty wodne i turystykę, zwłaszcza na trzcinowiskach, rozległych obszarach porośniętych sitowiem i w nadbrzeżnych lasach. Na obszernych częściach obszaru planowania występują obciążenia środowiska poprzez **fragmentację** przez urządzenia infrastruktury, które uniemożliwiają połączenie biotopów na obszarze siedlisk. Prowadzona w ramach gospodarki leśnej uprawa i wykorzystanie **monokultur sosny** zwłaszcza na suchych stanowiskach o glebie piaszczystej w połączeniu z niewielką ilością opadów w Brandenburgii prowadzi obok ubóstwa typowych dla stanowisk gatunków zwierząt i roślin i negatywnych efektów dla bilansu wodnego do zwiększonego zagrożenia pożarem lasów oraz atakiem szkodników.

Gleba

W **torfowiskach dolnych** (Dolina Dolnej Odry, Randow-Welse-Bruch, doliny rzek Finow, Wkra) największą wydajność posiadają gleby pod wpływem wód podziemnych (torfy, gliny i ropy łąkowe, torfowiska łąkowe gliniaste, piaski ukształtowane przez wody podziemne, brzegi zbiorników i cieków wodnych). Jednocześnie gleby te są szczególnie wrażliwe na uszczelnienie powierzchni i odwodnienie. zagłębienia w regionie planowania zostały od lat sześćdziesiątych do osiemdziesiątych silnie odwodnione na 95% pierwotnej powierzchni mokradeł. Ingerencja doprowadziła do tego, że te cenne gleby utraciły swoje funkcje na całe stulecie. Na polach Barnim jak i Marchii Wkrzańskiej odległe od wód podziemnych **gleby gliniaste** wykazują najwyższą żyzność i podlegają w związku z tym ochronie. Negatywne oddziaływanie na funkcje gleby na dużych powierzchniach powstaje w wyniku intensywnego wykorzystania przez rolnictwo i leśnictwo. W rezultacie mechanicznej obróbki terenów oraz w wyniku odprowadzania nawozów i środków ochrony roślin dochodzi m.in. do zmian właściwości chemicznych gleby oraz do zagęszczenia struktury gleby.

Woda

Ogromne **zbiorniki wód podziemnych** rozmieszczone są na dużych powierzchniach regionu planowania. Jednocześnie stwierdzono tendencję spadkową poziomu wód podziemnych rocznie o ok. 1-3 cm średnio w ciągu ostatnich dziesięcioleci ze względu na zmiany klimatyczne (patrz MUGV 2009, UMWELTDATEN BBG). Szczególnie wrażliwe i w związku z tym wymagające ochrony są warstwy wodonośne, które są aktualnie wykorzystywane. Są to zlewnie wód podziemnych aktywne studni wody pitnej, które zostały w 1989 r. wydzielone jako strefa ochronna wody pitnej 3 B na podstawie badań geohydrologicznych. Te używane aktualnie rezerwuary wody pitnej występują licznie na Płycie Barnimskiej oraz w otoczeniu większych miast. Zwiększone ryzyko zanieczyszczenia warstw wodonośnych o silnie przepuszczalnych piaszczystych warstwach wierzchnich występuje, jeżeli grunty te nie są zalesione a są wykorzystywane rolniczo, jak pola w okolicach Barnim.

Tereny leśne i pojezierza regionu planowania (koło Britz, Chorin, Wandlitz, Breydin, Puszcza Schorfheide) wykazują godną uwagi **zasobność w wody**. Wody powierzchniowe są z zasady niezwykle wrażliwe na wszelką zabudowę w obszarze brzegowym, zmiany morfologii wód lub naniesienie substancji obcych.

Na skutek m.in. zalesień sosną na dużych powierzchniach oraz melioracji poprzez systemy rowów gleb znajdujących się pod wpływem spiętrzonych wód występują **deficyty stanu wód gruntowych**. Następnie w wyniku spiętrzenia globalnego nasłonecznienia i wynikającego z tego zwiększonego parowania znacznemu zmniejszeniu ulega tworzenie nowych wód gruntowych w zagłębieniach i na płaskowyżach przy stosunkowo

stałej ilości opadów (patrz MUGV 2009, UMWELTDATEN BBG). **Eutrofizacja** jezior spowodowana rozproszonym odkładaniem nawozów z sąsiadujących gospodarstw rolnych, z powodu mineralizacji odwodnionych torfowisk dolnych i ze względu na niewystarczającą infrastrukturę dla turystyki wodnej postrzegać należy jako znaczące obciążenie środowiska. Bezodpływowe oczka i płytkie małe wody powierzchniowe są tak samo obciążone jakościowo występującymi wcześniej naniesieniami nawozów z przyległych użytków rolnych.

Powietrze/klimat

Obszar klimatyczny regionu określić można w Uckermark oraz Dolinie Odry jako subkontynentalny a na obszarach Płyty Templińskiej, Britzeńskiej i Barnimskiej, Schorfheide i w Dolinie Eberswaldzkiej jako słabo morski (patrz ramowe plany krajobrazowe regionu). Według danych Niemieckiej Służby Meteorologicznej (DWD 2012) średnioroczna temperatura w regionie wynosi ok. 9°C, a średnioroczna suma opadów ok. 568 mm. Wszystkie wielkopowierzchniowe lasy (koło Britz, Chorin, Wandlitz, Breydin, Puszcza Schorfheide, Boitzenburger Land, Angermünder Gefilde, Barnimer Land, Lychener Raum) oraz łąki w siedliskach świeżych i łąki podmokłe w łańcuchach zagłębień terenu (Dolina Dolnej Odry, Randow-Welse-Bruch, dolina rzek Finow i Wkry) mają szczególne znaczenie jako zapewniające higienę powietrza obszary kompensacji i wymiany. Znaczna utrata funkcji występuje tam, gdzie w wyniku zabudowy na dużych powierzchniach lub usunięcia gruntu całkowitemu przerwaniu ulegają połączone ciągi lasów i/lub dolin. I tak np. obszary zdominowane przez przemysł i osadnictwo wokół Eberswalde i Schwedt nad Odrą leżą w dużych torach świeżego powietrza dolin rzeki Finow lub Doliny Dolnej Odry.

Główny udział w **szkodliwych dla klimatu gazach** ma emisja dwutlenku węgla (CO₂), powstająca przy spalaniu zawierających węgiel, głównie kopalnych nośników energii w celu pozyskiwania energii elektrycznej, ciepła przesyłanego na odległość, produktów pochodnych węgla i ropy naftowej. Duży udział emisji CO₂ w regionie wywołuje m.in. przemysł, transport, gospodarstwa domowe i drobni użytkownicy, przy czym transport drogowy ma w transporcie największy udział wynoszący ok. 90% dla kraju związkowego Brandenburgia (patrz MUGV 2009, UMWELTDATEN BBG). W celu ochrony klimatu i **redukcji emisji** Brandenburgia przyjęła za cel „obniżenie związanych z energetyką emisji CO₂ do roku 2020 o 40% a do roku 2030 o kolejne 35% w stosunku do roku 1990” (MUGV 2009, UMWELTDATEN BBG). Osiągnięciu celu służyć ma przede wszystkim większe wykorzystanie energii odnawialnych, przy czym główny udział w ich wytwarzaniu ma mieć energia wiatru.

Krajobraz

W odniesieniu do regionu Uckermark-Barnim scharakteryzować można siedem różnych **jednostek krajobrazowych** z ich cechami naturalnymi. Odznaczają się one wielkopowierzchniowymi, ubogimi strukturalnie powierzchniami użytków rolnych i użytków zielonych (Uckermark i użytki rolne należące do Barnim), rozległe lasy i wody (Schorfheide, tereny leśne i pojezierza Britz, Chorin, Wandlitz, Breydin), rynny torfowisk dolnych (Dolina Dolnej Odry, Randow-Welse-Bruch, doliny rzek Finow i Wkry) oraz obszary przemysłowe i osadnicze (obszary wokół Eberswalde i Schwedt nad Odrą). Ich cechy dotyczące różnorodności, stanu bliskiego naturalnemu i specyfiki są różnie ukształtowane. obszary krajobrazowe rynien torfowisk dolnych oraz obszarów leśnych i pojezierzy mają ze względu na swe ukształtowane cechy **wysoką wartość estetyczną**. W stosunku do **oddziaływania na środowisko** należy zakwalifikować je jako wysoce wrażliwe. Techniczne cechy ukształtowania wywołane przez przemysł i działalność gospodarczą, infrastrukturę transportową, przesyłowe linie energetyczne, elektrownie wiatrowe i maszty antenowe odnotować można zwłaszcza wzdłuż autostrad A11 i A20 oraz w pobliżu miast, m.in. Bernau koło Berlina, Eberswalde i Schwedt nad Odrą. Obszary o ukształtowanych cechach technicznych w mniejszym stopniu nadają się do spełniania funkcji wypoczynkowej i przygodowej w skali lokalnej w pobliżu miejsc osadnictwa i regionalnej i mogą mieć negatywne oddziaływanie na zdrowie ludzkie.

Dobra kultury/inne dobra materialne

W regionie planowania znane są 2.383 tereny z **zabytkami archeologicznymi**, 1.041 **zabytków architektury**, 34 **zabytki o dużym obszarze** i 43 kompleksowe **obszary zabytkowe** (patrz aktualny zbiór danych o zabytkach powiatów Uckermark i Barnim). Uzupełniają to jako **dobra materialne** budowle mieszkalne, społeczno-kulturalne, gospodarczo-przemysłowe oraz infrastruktura. Historyczne centra miast z zabytkową substancją budowlaną znaleźć można m.in. w miastach Bernau koło Berlina, Prenzlau, Angermünde i Templin. Szczególnie wrażliwe na **oddziaływanie na środowisko** poprzez zabudowanie i usunięcie gruntu są zabytki archeologiczne oraz wznoszące się wysoko zabytki architektury (kościół, zamki, wieże), negatywny wpływ

na które polega przede wszystkim na zmianie osi widokowych i przesunięciu proporcji. Wymagające ochrony dobra kultury stanowią zabytki architektury (lub obszary zabytkowe o lokalnej koncentracji większej ilości zabytków architektury), które cechują krajobraz i wygląd miejscowości również poza obszarem osadnictwa. Kształtująca krajobraz funkcja takich zabytków architektury jak kościoły, zamki, pałace i wieże naruszana jest już po części przez wysokie budowle, maszty antenowe i elektrownie wiatrowe na osiach widokowych z punktów widokowych do wystających w górę dóbr kultury w krajobrazie Marchii Wkrzańskiej (Uckermark) cechującym się wysoką przejrzystością. Kolejne istniejące już obciążenie dotyczące zwłaszcza zabytków architektury spowodowane jest odkładaniem się substancji szkodliwych w powietrzu, wilgoci w wymagającej po części restauracji substancji budowlanej.

Wzajemne oddziaływanie

Region planowania wykazuje dużą różnorodność biologiczną oraz wysoką sprawność i funkcjonalność gospodarki przyrody w tym dobrą zdolność regeneracji i możliwość zrównoważonego wykorzystania dóbr przyrodniczych jak również dużą różnorodność, specyfikę i piękno oraz duże wartości rekreacyjne przyrody i krajobrazu. **Wskaźnikami stanu środowiska** i jego wrażliwości są parametry określające funkcjonowanie i potencjały obszarów przyrodniczych. Istotne funkcje ekologiczne wyprowadza się z właściwości abiotycznych składników przestrzeni przyrodniczej i tworzy z wzajemnego oddziaływania dóbr chronionych na siebie. W regionie planowania wydzielono w celu zachowania funkcji **kompleksowej struktury systemowej** dóbr chronionych szereg obszarów chronionych i podlegających ochronie obszarów o specjalnie ustalonych celach ochrony. Obszary te są szczególnie wrażliwe wobec planów i należy intensywnie sprawdzić, w jakim zakresie ingerencja w przyrodę i krajobraz zagraża celom ochrony.

Oddziaływania na środowisko dotyczą zawsze kilku obszarów dóbr chronionych. Problemy środowiskowe regionu traktować należy w sposób obejmujący różne dobra chronione, gdyż jedna przyczyna wywołuje ciąg skutków. Zbudowane dotąd w regionie elektrownie wiatrowe koncentrują się głównie w obszarach przesyłowych linii energetycznych oraz w północnej części powiatu Uckermark. Oddziaływania kumulacyjne występują w północnych obszarach Uckermark zwłaszcza wzdłuż autostrady federalnej BAB20 w pobliżu skrzyżowania autostrad Kreuz Uckermark i wokół Prenzlau i w sposób ciągły zmieniały one krajobraz i jego estetykę.

Skutki dla środowiska

W wyniku realizacji ustaleń planistycznych Rzeczonego Planu Częściowego regionalnego dojść może do pozytywnych i negatywnych skutków dla środowiska.

Wraz z ustaleniami planistycznymi dotyczącymi obszarów kwalifikowanych do wykorzystania energii wiatru i w odniesieniu do obszarów priorytetowych i zastrzeżonych do pozyskiwania płytko położonych surowców wywołane zostaną immisje zwłaszcza dźwięku i światła oraz negatywne wpływy dobro chronione **człowiek/zdrowie ludzkie** wywołane przez wstrząsy, zacienianie i zapylenie.

W odniesieniu do dobra chronionego **zwierzęta/rośliny/bioróżnorodność** oczekiwać należy negatywnych skutków dla środowiska w wyniku utraty ważnych siedlisk, fragmentyzacji, problemów wywołanych hałasem, pyłem i wstrząsami, kolizji z elektrowniami wiatrowymi oraz negatywnych wpływów na cele ochrony ustalonych ustawowo obszarów chronionych.

Negatywne wpływy na **dobro chronione gleba** upatrywać należy w utracie cennych gleb o wysokiej żyzności oraz gruntów hydromorficznych o szczególnym znaczeniu dla bilansu wodnego oraz ochrony przyrody i gatunków zwłaszcza w wyniku wydobywania płytko położonych surowców.

Zmiany zwierciadła wód podziemnych oraz parowanie wód podziemnych i nanoszenie substancji szkodliwych mogą stanowić dla **dobra chronionego woda** znaczny negatywny wpływ wynikający ze stwierdzeń Planu w odniesieniu do obszarów priorytetowych i zastrzeżonych.

W wyniku wydobywania płytko położonych surowców dojść może do utraty obszarów powstawania świeżego powietrza (obszary leśne) i obszarów powstawania chłodnego powietrza (obszary uprawne i użytki zielone, tereny porośnięte bylinami zwłaszcza o charakterze wilgotnym i mokrym) a w wyniku czasowego użycia urządzeń i maszyn do zanieczyszczenia powietrza, wywołuje negatywny wpływ na **dobro chronione powietrze/klimat**.

Negatywnego wpływu na **dobro chronione krajobraz** poprzez zmiany charakteru krajobrazu, osi widokowych oraz funkcji przygodowo-rekreacyjnej oczekiwać można od ustaleń Planu zwłaszcza w odniesieniu do obszarów kwalifikowanych do wykorzystania energii wiatrowej.

Negatywne wpływy na dobro chronione **dobra kultury/inne dobra materialne** powstać mogą w wyniku ustaleń Planu w odniesieniu do obszarów priorytetowych i zastrzeżonych do pozyskiwania płytko położonych surowców, jeżeli poprzez usuwanie gruntu narażone są znaczące zabytki archeologiczne.

Wzajemne oddziaływanie polega na tym, że jedna przyczyna ingerencji ma skutki dla kilku poszczególnych dóbr chronionych i może pociągać za sobą kompleksowe zmiany gospodarki przyrody. Zakłócenia lub wyparcie np. gatunku poprzez niekorzystny wpływ hałasu może mieć konsekwencję w zmianie całego zbiorowiska gatunków i tym samym bioróżnorodności. Negatywnie odebrane zmiany krajobrazu zwłaszcza w wyniku budowy i eksploatacji elektrowni wiatrowych oddziałują na wartościowanie krajobrazu przez człowieka z przyjętymi odniesieniami wzrokowymi, zdrowie ludzkie i funkcję rekreacyjną. W wyniku zebrania gruntu i wydobywania na obszarach określonych w Planie jako priorytetowe do pozyskania położonych płytko surowców dojść może do znaczących skutków dla środowiska dla gleby, bilansu wodnego na obszarze, siedlisk roślin i zwierząt, obszarów chronionych oraz krajobrazu i funkcji rekreacyjnej.

Do **koncentracji przestrzennej** zwłaszcza w odniesieniu do ustaleń Planu wobec **obszarów kwalifikowanych** do wykorzystania energii wiatrowej dochodzi na północy regionu planowania w **krajobrazie rolniczym Marchii Wkrzańskiej (Uckermark)**. Znajduje się tu szereg ustaleń planistycznych oraz zwłaszcza wielkopowierzchniowe wydzielone tereny znacznie już obciążone wybudowanymi już elektrowniami wiatrowymi.

Wydzielenie **obszarów priorytetowych i zastrzeżonych** do pozyskiwania płytko położonych surowców kieruje się rozpoznaniem i zabezpieczeniem istniejących złóż. **Koncentracja przestrzenna** ustaleń Planu widoczna jest na obszarach leśnych i pojezierzach Schorfheide-Chorin **wokół Milmersdorf**.

Jako odnawialne źródło energii i najbardziej ekonomiczna obecnie jej forma wykorzystanie energii wiatrowej wnosi znaczący wkład do przyjaznej dla klimatu energetyki. Będące tego konsekwencją zmniejszenie obciążenia środowiska w wyniku redukcji tradycyjnej energetyki stanowi znaczący **pozytywny efekt ekologiczny** dla dóbr chronionych.

Zbadanie poszczególnych ustaleń Planu **nie wykazuje przypuszczalnie znaczących negatywnych skutków dla środowiska** w odniesieniu do **dóbr chronionych człowiek/zdrowie ludzkie, gleba, woda, powietrze/klimat/krajobraz i dobra kultury/inne dobra materialne**. Zmierzające ku temu cele środowiskowe regionu nie doświadczą znaczących negatywnych wpływów w wyniku przestrzegania miarodajnych kryteriów odnośnie obszarów tabu i restrykcyjnych w postępowaniu planistycznym.

W odniesieniu do **dóbr chronionych zwierzęta/ rośliny/ różnorodność biologiczna** oraz **wzajemne oddziaływanie ustalenia planu** nie mają przewidywalnie **żadnych znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko**. Miarodajne kryteria ochrony cennych obszarów chronionej przyrody i gatunków zostały priorytetowo utrzymane. Wydzielenia w obszarach konfliktowych w aspekcie ochrony gatunków zostały uzgodnione w postępowaniu planistycznym z wyspecjalizowanymi organami.

W **łącnej ocenie stan środowiska** regionu Uckermark-Barnim **nie ulegnie** przypuszczalnie w wyniku ustaleń planu – Rzeczonego Regionalnego Planu Częściowego „Wykorzystanie siły wiatru, zabezpieczenie i pozyskanie surowców” **znaczącym negatywnym zmianom**.

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

W obszarze przygranicznym z Rzeczpospolitą Polską podjęto następujące ustalenia planistyczne:

- ustalenie planu obszaru kwalifikowanego do wykorzystania energii wiatrowej **WEG nr 29 Tantow** i
- ustalenie planu w odniesieniu do obszaru priorytetowego pozyskiwania płytko zalegających surowców **nr 22 Lunow-Ost**.

Ustalenia Planu w obszarze przygranicznym z regionem sąsiednim kierują się istniejącymi planami i istniejącymi cechami technicznymi, zwłaszcza już wybudowanymi elektrowniami wiatrowymi w regionie sąsiadującym. W aspekcie transgranicznym występować mogą strefy ochronne i restrykcyjne zwłaszcza przy wykorzystaniu mieszkalnemu i odstępach związanych z ekologią zwierząt oraz uwzględnieniu przylegających obszarów chronionych.

Strefy ochrony i wykorzystanie do celów mieszkalnych oraz nie oddalone od obszarów osadnictwa obszary rekreacyjne zostały zgodnie z posiadanym stanem danych (dane cyfrowe dotyczące terenów osadnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej, Regionale Planungsstelle Uckermark-Barnim 2013) uwzględnione i nienaruszone przez ustalenia Planu.

W odniesieniu do **dobra chronionego człowiek/zdrowie ludzkie** oczekiwać nie należy przewidywalnie **znaczących skutków dla środowiska** spowodowanych przez 2 podlegające transgranicznej ocenie ustalenia planów.

Dla podlegającego transgranicznej analizie ustalenia planu **WEG nr 29 Tantow** nie stwierdzono żadnych miejsc przecięcia z obszarami ochrony lub restrykcji zgodnie z posiadanymi danymi (dane cyfrowe dotyczące występowania gatunków fauny na obszarze polskim, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Szczecin 2013) według "Faunistyczno-ekologicznych kryteriów odstępów" (TAK) (rozporządzenie MUGV 2010).

W odniesieniu do obszaru priorytetowego **nr 22 Lunow-Ost** nie należy przewidywalnie oczekiwać znacznych skutków dla środowiska w stosunku do siedlisk szczególnie wrażliwych na zakłócenia i chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, gdyż stanowiska lęgowe oraz siedliska narażonych gatunków powstały przeważnie w wyniku aktywnego wydobywania oraz nie występują negatywne wpływy na trasy przelotów. Występuje już obciążenie prowadzonym obecnie aktywnym wydobywaniem.

W odniesieniu do dobra chronionego **zwierzęta/rośliny/bioróżnorodność** nie należy przewidywalnie oczekiwać **znacznych skutków dla środowiska** wywołanych przez 2 podlegające transgranicznej ocenie ustalenia planów.

WEG nr 29 Tantow graniczy z polskim **OSO Dolina Dolnej Odry** i znajduje się w odległości ok. 1,4 km od polskiego **SOOS Dolna Odra**. **Znaczące negatywne oddziaływanie** na cele związane z ochroną oraz kluczowe dla celu ochrony elementy składowe obszarów Natura 2000 przez sam WEG lub w połączeniu z innymi znanymi planami i projektami zostało w ramach oceny oddziaływania na obszary Natura 2000 zgodnie z aktualnym stanem wiedzy przewidywalnie wykluczone.

Dla ustalenia planu **nr 22 Lunow-Ost**, który położony jest w otulinie polskiego OSO Dolina Dolnej Odry oraz SOOS Dolna Odra, w ramach nieformalnej oceny wstępnej zgodnie z aktualnym stanem wiedzy można było przewidywalnie wykluczyć, że poprzez samo ustalenie planu lub w połączeniu z innymi znanymi planami i projektami powstać może znaczące negatywne oddziaływanie na cele związane z ochroną oraz kluczowe dla celu ochrony elementy składowe obszarów Natura 2000. Także w ramach procedury wydawania pozwolenia wg. prawa górniczego nie stwierdzono **żadnych znaczących negatywnych oddziaływań** z zewnątrz na cele związane z ochroną.

Działania

Ogólną zasadą BNatSchG (§ 13) jest priorytetowe **unikanie** znaczącego negatywnego wpływu na przyrodę i krajobraz. I tak sporządzanie Rzeczonego Regionalnego Planu Częściowego „Wykorzystanie wiatru, zabezpieczenie i pozyskiwanie surowców” regionu Uckermark-Barnim przebiegało pod stosownie do regionalnych celów zachowania i poprawy stanu środowiska. Wraz z ustaleniem odpowiednich kryteriów wykluczenia i restrykcji zwłaszcza w odniesieniu do wykorzystania do celów mieszkaniowych, obszarów chronionych, cennych obszarów z punktu widzenia ochrony przyrody służących ochronie biotopów i gatunków oraz wysoce wrażliwych obszarów krajobrazu już w procesie planowania wykluczono ustaleń Planu lub poddano indywidualnym rozważaniom obszary, na których należy się priorytetowo liczyć ze znacznymi konfliktami dóbr chronionych.

Ustalenia planów regionalnych stwarzają warunki ramowe jako warunek dla **zrównoważonego rozwoju całego terenu**. Poprzez wykazanie obszarów kwalifikowanych, priorytetowych i zastrzeżonych chronione są szczególnie wrażliwe środowiskowo tereny regionu przed negatywnym oddziaływaniem i zajęciem przez plany z przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko.

Dzięki działaniom nadzoru po wejściu w życie Rzeczonego Planu Częściowego zapewnione ma być uniknięcie lub redukcja do nieznacznego wymiaru, wzgl. kompensacja przewidywalnych znacznych skutków dla środowiska mogących wyniknąć zgodnie z dzisiejszym stanem wiedzy przy realizacji Rzeczonego Planu Częściowego. Ponadto należy w ten sposób uzyskiwać z wyprzedzeniem wiedzę na temat nieprzewidywanych

negatywnych skutków. W ten sposób zapewnić należy możliwość podjęcia ewentualnych dostosowanych środków pomocniczych.

Zbadanie rozwiązań alternatywnych

Ponieważ cały region planistyczny Uckermark-Barnim został zasadniczo uwzględniony jako wielkość wyjściowa dla ustalenia obszarów kwalifikowanych do wykorzystania energii wiatru, w **postępowaniu wykluczającym** zostały wykazane ostatecznie jako obszary kwalifikowane te tereny, które według posiadanych zaktualizowanych danych i z uwzględnieniem kryteriów ochrony przyrody zgodnie z rozporządzeniem "Przestrzeganie interesów ochrony przyrody przy wyznaczaniu obszarów kwalifikowanych do wykorzystania energii wiatru oraz przy wydawaniu pozwoleń na instalacje energii wiatrowej" (rozporządzenie MUGV 2011) oraz przy uwzględnieniu istotnego dla oceny występowania kani rudej, są ubogie w konflikty wobec wykorzystania energii wiatru bądź przy prognozowanych znaczących oddziaływaniach na środowisko w ramach późniejszego postępowania o wydanie pozwolenia mogły zostać ocenione jako rozwiązywalne konflikty. Badanie alternatyw wykazało ogólnie, że przestrzegając wszystkich uzasadnionych ochroną przyrody kryteriów wykluczenia i restrykcji zgodnie z obecnie posiadanymi danymi, ustaleń planu dotyczących obszarów kwalifikowanych do wykorzystania energii wiatru dokonano na istniejących ubogich w konflikty terenach regionu.

W porównaniu do projektu 2013 w toku aktualizacji danych stanowiących podstawę opracowania po zakończonym udziale społeczeństwa odnośnie projektu 2013 w zmodyfikowanym projekcie 2015 nie zostały już uwzględnione 3 obszary kwalifikowane do wykorzystania energii wiatru, 2 obszary kwalifikowane zostały połączone w jeden, a jeden obszar kwalifikowany do wykorzystania energii wiatru został przyjęty ponownie do projektu 2015 z prawomocnego planu regionalnego Rzeczozy Plan Częściowy „Wykorzystanie siły wiatru, zabezpieczenie i pozyskiwanie surowców“. Ponowne ustalenie WEG nr 40 Ladeburg nastąpiło po aktualizacji danych stanowiących podstawę opracowania, po zakończeniu udziału społeczeństwa odnośnie projektu 2013 oraz z zastosowaniem kryteriów planistycznych dla ustalania obszarów kwalifikowanych do wykorzystania energii wiatru.

Z uwagi na ograniczoność i powiązanie z lokalizacją złóż surowców przy ustalaniu obszarów priorytetowych i zastrzeżonych do pozyskiwania płytko położonych surowców w rachubę wchodzi tylko ułamek powierzchni regionu planistycznego - tereny, dla których w ramach sporządzonej przez ekspertów **oceny terenów perspektywicznych pod względem surowców i złóż** wykazano już obecność danego surowca w odpowiedniej ilości i jakości. Ponieważ stwierdzone występowanie gliny na obszarze planistycznym jest rzadkie, ustalenie obszarów priorytetowych i zastrzeżonych dla jego zabezpieczenia (obszary zastrzeżone) bądź jego aktualnej i przyszłej eksploatacji (obszary priorytetowe) jest nieodzowne i w związku z tym nie ma dla niego alternatywy. W odniesieniu do złóż żwiru i piasku, wykazanych w dużej ilości w regionie planistycznym, w rachubę wchodziłby zawsze wariant zerowy, z wyjątkiem wykopów, na które wydano już pozwolenie.

Teoretycznie możliwa rezygnacja z planistycznych ustaleń obszarów priorytetowych i zastrzeżonych przeniosłaby jednak tylko tę problematykę na inne tereny, ponieważ założyć należy zasadniczo istnienie zapotrzebowania na płytko położone surowce. Obszary priorytetowe i zastrzeżone zostały ustalone tylko na terenach z wykazaniem zasobem surowca w wystarczającej ilości i jakości (zbadane złoża). Parametry te udokumentowano w wyżej wspomnianej ocenie ekspertów wysoką klasą potrzeby zabezpieczenia. Złoża o niższych klasach potrzeby zabezpieczenia nie stanowią alternatywy z punktu widzenia oceny środowiskowej z uwagi na niższy urobek i przewidywane zwiększone zajęcie terenów, ponieważ tym samym dla uzyskania takiego samego urobku oczekiwać należy większych negatywnych oddziaływań na środowisko. Z uwagi na powiązanie z lokalizacją złóż surowców oraz ustalenia wynikające z prawa górniczego, np. własności kopalni i pozwolenia (§§ 8, 9 BBergG), nie istnieją inne alternatywy terenów.

Zbadanie oddziaływania na cele zachowania SOOS i OSO

Podstawy ustawowe badania oddziaływania na SOOS znajdują się w Federalnej Ustawie o Ochronie Przyrody (BNatSchG 2011) oraz Brandenburskiej Ustawie Wykonawczej o Ochronie Przyrody (BbgNatSchAG 2013). BNatSchG definiuje pojęcie planów podlegających badaniu oddziaływania i w pewien sposób samo badanie. Podstawą tych przepisów jest art. 6 ust. 3 Dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa 92/43/EWG Rady z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.07.1992 r., str. 7), zmienionej ostatnio Dyrektywą 2006/105/WE Rady z 20 listopada 2006 r.).

W ocenie oddziaływania na SOOS dla ustaleń planu regionalnego planu Rzeczonego Planu Częściowy „Wykorzystanie siły wiatru, zabezpieczenie i pozyskiwanie surowców“ zbadano 48 obszarów kwalifikowanych do wykorzystania energii wiatru, 23 obszary priorytetowe i 12 obszarów zastrzeżonych do pozyskiwania płytko położonych surowców pod kątem tego, czy ustalenia planu pojedynczo lub w połączeniu ze sobą oraz z innymi znanymi projektami lub planami są w stanie spowodować znaczące negatywne oddziaływanie na obszary oraz sieć Natura 2000 zgodnie z § 34 BNatSchG.

Ocenę przeprowadzono na podstawie metodyki opracowanej przez Regionalną Wspólnotę Planistyczną Uckermark-Barnim (RPG) w ścisłej współpracy z Ministerstwem Rozwoju Obszarów Wiejskich, Środowiska i Rolnictwa Brandenburgii (MLUL) oraz Krajowym Urzędem Środowiska, Zdrowia i Ochrony Konsumenta Brandenburgii (LUGV). Na poziomie planowania regionalnego w odniesieniu do WEG w centrum uwagi znajduje się zasadnicza przydatności do wykorzystania energii wiatru, a w odniesieniu do obszarów priorytetowych do pozyskiwania płytko położonych surowców zasadnicza przydatność do eksploatacji surowców. Obszary zastrzeżone do pozyskiwania płytko położonych surowców służą długookresowemu zapewnieniu złożeń i tym samym nie powodują zmiany użytkowania.

Ocena oddziaływania na SOOS nastąpiła na podstawie posiadanych danych, rozpoznania i oceny występowania gatunków fauny. Wyniki, które zostały ustalone w uzgodnieniach RPG w szczególności z LUGV/ LfU na temat szczególnej ochrony gatunków zgodnie z § 44 ustęp 1 BNatSchG, uwzględniono w ramach oceny oddziaływania. W uzgodnieniu z MLUL i LUGV/ LfU ustalono istotne dla poziomu planowania regionalnego czynniki oddziaływania i nadające wartość gatunki, które należało zbadać jako "istotne dla oceny". W ramach nieformalnej **oceny wstępnej** ustalono dla 39 obszarów kwalifikowanych do wykorzystania energii wiatru, 19 obszarów priorytetowych oraz 12 obszarów zastrzeżonych, że ustalenia planu zgodnie z obecnym stanem wiedzy oraz z uwzględnieniem możliwości kolejnych poziomów planowania przewidywalnie ani same ani we współdziałaniu z innymi regionalnymi ustaleniami planistycznymi lub znanymi planami i projektami nie są w stanie doprowadzić do znaczących negatywnych oddziaływań na cele związane z ochroną oraz kluczowe dla celu ochrony elementy składowe oraz sieć obszarów Natura 2000. 9 obszarów kwalifikowanych do wykorzystania energii wiatru i 4 obszary priorytetowe dla pozyskiwania płytko położonych surowców zostały zbadane pod kątem ich **oddziaływań na SOOS**. W wyniku tej oceny stwierdzono, że dla samych ustaleń planu oraz ich współdziałania z innymi regionalnymi ustaleniami planistycznymi lub znanymi planami i projektami przewidywalnie wykluczyć można znaczące negatywne oddziaływanie na cele związane z ochroną lub kluczowe dla celu ochrony elementy składowe obszarów Natura 2000. Wynik odnosi się do posiadanego stanu wiedzy i powstał z uwzględnieniem możliwości unikania i redukcji w późniejszym postępowaniu o wydanie pozwolenia.

Podsumowanie

W rozważaniach nad pozytywnymi i negatywnymi skutkami dla środowiska wynikającymi z ustaleń Rzeczonego Planu Częściowego „Wykorzystanie siły wiatru, zabezpieczenie i pozyskiwanie surowców“ regionu Uckermark-Barnim, należy założyć, że **cele regionalne ochrony środowiska** oraz utrzymanie i poprawa obecnego stanu środowiska regionu **są przestrzegane**. W celu wczesnego zidentyfikowania możliwych negatywnych skutków dla środowiska, na które wskazuje Prognoza, podczas konkretnego planowania parametrów projektu, przedstawiono odpowiednie instrumenty obserwacji środowiska. W ten sposób Rzeczonego Planu Częściowego „Wykorzystanie siły wiatru, zabezpieczenie i pozyskiwanie surowców“ wnosi istotny wkład do zrównoważonego rozwoju regionu Marchia Wkrzańska-Barnim.

Karty informacyjne na temat szczegółowo zbadanych ustaleń planu

Kategoria planistyczna	Obszar kwalifikowany wykorzystanie energii wiatrowej		
Lokalizacja	Tantow	ok. 297 ha	Nr 29
<p>The map displays the 'Eignungsgebiet Windenergienutzung Tantow' (suitability area for wind energy use in Tantow) in red hatching. It shows various environmental protection zones: 'Schutzzone Wohnnutzung 800 m' (yellow), 'Schutzzone Wohnnutzung 1000 m' (orange), 'Naturschutzgebiet' (green), 'Landschaftsschutzgebiet' (light green), 'Großschutzgebiet' (yellow-green), 'FFH-Gebiet' (red), 'SPA-Gebiet' (blue), 'Geschützter Landschaftsbestandteil' (green), 'Freirumverbund LEP B-B' (light green), 'Schutzbereich Vogelarten laut TAK' (pink), 'Restriktionsbereich Vogelarten laut TAK' (light pink), 'Schutzbereich Fledermausarten laut TAK' (light blue), 'Waldflächen nach § 12 LWaldG' (brown), and 'Waldflächen gemäß Waldfunktionenkartierung' (light brown). The map also shows the 'LSG Nationalparkregion Unteres Odertal' and 'NSG Nationalpark Unteres Odertal'. The border between Germany and Poland is marked with 'DEUTSCHLAND' and 'POLEN'. Other locations shown include Rosow, Radekow, Neurochlitz, and Kammer. The map includes a scale bar from 0 to 1,250 meters and a north arrow.</p>			
Obecny stan w przestrzeni oddziaływania	poza obszarem osiedli na terenie wiejskim; na zewnętrznym terenie otaczającym SPA Randow-Welse-Bruch, graniczący z polskim SPA Dolina Dolnej Odra, obecnie intensywne użytkowane pola uprawne		
Istotne problemy środowiskowe	-		
Rozwój w przypadku braku realizacji planu	znaczna zmiana obecnego rolniczego użytkowania terenów nie jest przewidywana		
Ocena łączna w przypadku realizacji planu	nie należy oczekiwać prawdopodobnie znacznych wpływów na środowisko z uwagi na ustalenia planu		

Opis, wstępna ocena prawdopodobnie znacznych wpływów na środowisko (WEG 29)				
dotknięte dobro chronione/ istotny dla oceny aspekt środowiskowy	Ingerencja [ha]		Ważność	Opis potencjału konfliktu/ rozwiązanie konfliktu
	Bezpośrednio	Pośrednio		
Człowiek/ Zdrowie człowieka				
Strefy ochronne użytkowań mieszkaniowych (tereny mieszkalne i mieszane, pojedyncze domy i osiedla rozproszone na terenach zewnętrznych, tereny sanatoryjne i szpitalne)	-	-	-	brak ingerencji
116 tereny o funkcjach o znaczeniu regionalnym zgodnie z opracowaniem kartograficznym funkcji lasów	-	-	-	brak ingerencji
Zwierzęta/ rośliny/ różnorodność biologiczna				
NatP Unteres Odertal	-	-	-	brak ingerencji
NSG (Obszar ochrony przyrody)	-	-	-	brak ingerencji
LSG (Obszar ochrony krajobrazu)	-	-	-	brak ingerencji
Rezerwat biosfery Schorfheide-Chorin	-	-	-	brak ingerencji

Opis, wstępna ocena prawdopodobnie znacznych wpływów na środowisko (WEG 29)				
dotknięte dobro chronione/ istotny dla oceny aspekt środowiskowy	Ingerencja [ha]		Waż- ność	Opis potencjału konfliktu/ rozwiązanie konfliktu
	Bezpośrednio	Pośrednio		
Parki przyrody	-	-	-	brak ingerencji
GLB (Chroniony element krajobrazu)	-	-	-	brak ingerencji
Obszary leśne według § 12 LWal dG (Ustawy leśnej kraju związkowego)	-	-	-	brak ingerencji
Obszary leśne o funkcjach rekreacyjnych i ochronnych o znaczeniu regionalnym zgodnie z opracowaniem kartograficznym funkcji lasów	-	-	-	brak ingerencji
Zagrożone gatunki nietoperzy o wysokim ryzyku kolizji (Dyrektywa siedliskowa - załącznik IV)	ok. 87 (małe wody stojące/ płynące + 200 m obszar brzegowy o potencjale łowieckim)	-	-	prawdopodobnie brak znacznych oddziaływań na środowisko, ponieważ potencjał konfliktów podlega przestrzennie i czasowo ograniczaniu, poprzez działania zapobiegające w następującym w kolejnym etapie postępowaniu o uzyskanie pozwolenia konflikt można wyraźnie zredukować (por. Stephan et al. 2013 - ekspertyza dotycząca nietoperzy).
Obszary ochrony i restrykcji według faunistyczno-ekologicznych kryteriów odstepu (Stan na 15.10.2012) (rozporządzenie MUGV 2011); Występowanie kani rudej w OSO i/ lub skupiskach	Obszary ochrony: ok. 92 (pary lęgowe żuraw)	-	-	prawdopodobnie brak znacznych oddziaływań na środowisko, ponieważ w uzgodnieniu z organami specjalistycznymi poprzez działania CEF (continuous ecological functionality) w następującym w kolejnym etapie postępowaniu o uzyskanie pozwolenia konflikt z lęgowymi parami żurawia będzie z zastrzeżeniem konkretnej oceny stanowiskowej możliwy do rozwiązania.
Wody stojące	-	-	-	brak ingerencji
Wody stojące > 1 ha ze strefą ochronną 200 m	-	-	-	brak ingerencji
Obszary korytarzy terenów otwartych (LEP B-B)	-	-	-	brak ingerencji
Krajobraz				
wielkopowierzchniowe jednostki tworzące krajobraz o wysokiej wartości estetycznej i wysokim stopniu wrażliwości	-	-	-	brak ingerencji
LSG/GSG (obszary ochrony krajobrazu/ obszary ochrony wód)	-	-	-	brak ingerencji
Obszary leśne o funkcjach rekreacyjnych o znaczeniu regionalnym zgodnie z opracowaniem kartograficznym funkcji lasów	-	-	-	brak ingerencji
Wzajemne oddziaływanie				
Łączna ingerencja w dobra chronione (przestrzeń uboga w konflikty)	potencjalny obszar łowiecki dla gatunków nietoperzy, obszar ochrony według TAK	-	-	prawdopodobnie brak znacznych oddziaływań środowiskowych na zdolność funkcjonalną przestrzeni krajobrazowej; nieznaczna ingerencja w dobra chronione, przestrzeń uboga w konflikty, niska koncentracja ustaleń planu w promieniu ok. 5 km (łącznie z Meklemburgią Pomorzem Przednim), brak znacznych skumulowanych negatywnych oddziaływań.

Ocena oddziaływania na SOOS (WEG 29)				
Dotknięte dobro chronione/ istotny dla oceny aspekt środowiskowy	Ingerencja [ha]		Waż- ność	Opis potencjału konfliktu/ rozwiązanie konfliktu
	Bezpoś rednio	Pośrednio		
Obszary Natura 2000				
Specjalny obszar ochrony siedlisk	-	w otulinie SOOS Dolna Odra (PL)	-	Brak zajęcia terenów obszarów chronionych; brak nakładania się obszarów ochrony występujących w obrębie SOOS, istotnych dla oceny, nadających wartość (charakterystycznych) gatunków; w wyniku oceny oddziaływań przewidywalnie brak znaczących negatywnych oddziaływań ustaleń planu na cele związane z ochroną oraz kluczowe dla celu ochrony elementy składowe OSO (por. rozdział 11).
Obszar specjalnej ochrony ptaków	-	graniczy z SPA Dolina Dolnej Odry (PL), na	-	brak znacznego negatywnego oddziaływania na cele związane z ochroną (zachowanie i odtworzenie siedlisk nadających wartość

		otaczającym terenie zewnętrznym SPA Randow-Welse-Bruch (DE)		gatunków ptaków) ponieważ nie zostają zajęte żadne tereny obszarów chronionych; Znaczne negatywne oddziaływania na kluczowe dla celu ochrony elementy składowe (nadające wartość gatunki ptaków) można wykluczyć, ponieważ obszary ochrony i restrykcji dla występujących na terenie SPA i wrażliwych na zakłócenia ze strony instalacji energii wiatrowej gatunków ptaków (zgodnie z rozporządzeniem MUGV 2011) są zachowane.(por. Ulrici et al. 2010, Ulrici et Wilkening 2011)
--	--	---	--	--

Kategoria planistyczna	Obszar priorytetowy dla pozyskiwania płytko położonych surowców		
Lokalizacja	Lunow-Ost	ok. 166 ha	Nr 22
Obecny stan w przestrzeni oddziaływania	poza obszarem osiedli na terenie wiejskim; graniczy z Parkiem Narodowym Unteres Odertal, LSG (Obszarem ochrony krajobrazu) Nationalparkregion Unteres Odertal, NSG (Obszarem ochrony przyrody) Nationalpark Unteres Odertal, SPA Unteres Odertal, SPA Mittlere Oderniederung i Specjalnym obszar ochrony siedlisk Unteres Odertal, obecnie użytkowany częściowo jako aktywny teren eksploatacji oraz jako teren prowadzenia gospodarki leśnej, w mniejszym stopniu jako użytki zielone.		
istotne problemy środowiskowe	aktywna eksploatacja		
Rozwój w przypadku braku realizacji planu	przewidzieć można znaczne zmiany obecnego użytkowania leśnego terenów z uwagi na własność kopalnianą zgodnie z prawem górniczym (§ 9 BBergG), zatwierdzony plan ramowy i główny plan pracy oraz wykazanie w większości jako obszar priorytetowy w obecnym prawomocnym planie regionalnym		
Ocena łączna w przypadku realizacji planu	nie należy oczekiwać prawdopodobnie znacznych wpływów na środowisko z uwagi na ustalenia planu		

Opis, wstępna ocena prawdopodobnie znacznych wpływów na środowisko (VRG 22)				
dotknięte dobro chronione/ istotny dla oceny aspekt środowiskowy	Ingerencja [ha]		Ważność	Opis potencjału konfliktu/ rozwiązanie konfliktu
	Bezpośrednio	Pośrednio		
Człowiek/ Zdrowie człowieka				
Tereny mieszkalne, wiejskie, mieszane i centralne oraz tereny aktywizacji gospodarczej i przemysłowe	-	-	-	brak ingerencji
strefa ochronna 200 m wokół użytkowań mieszkalnych, terenów mieszkalnych, wiejskich, mieszanych i centralnych oraz do pojedynczych domów i osad rozproszonych na terenie zewnętrznym	-	-	-	brak ingerencji

Opis, wstępna ocena prawdopodobnie znacznych wpływów na środowisko (VRG 22)				
dotknięte dobro chronione/ istotny dla oceny aspekt środowiskowy	Ingerencja [ha]		Ważność	Opis potencjału konfliktu/ rozwiązanie konfliktu
	Bezpośrednio	Pośrednio		
Obszary specjalne rekreacji, tereny zielone i wolna przestrzeń na obszarach osiedli	-	-	-	brak ingerencji
Zwierzęta/ rośliny/ różnorodność biologiczna				
NSG (Obszar ochrony przyrody)	-	graniczy z NSG Parku Narodowego Untermüritzer See	-	prawdopodobnie brak znacznych oddziaływań na środowisko, ponieważ poprzez działania w ramach procedury wydawania pozwolenia wg. prawa górnictwa uniknąć można znacznych negatywnych oddziaływań z zewnątrz na cele ochrony, a w szczególności możliwych zmian stosunków hydrologicznych, obciążenie pierwotne z uwagi na aktywną eksploatację, ocena nastąpiła już w ramach procedury wydawania pozwolenia na podstawie prawa górnictwa
LSG (Obszar ochrony krajobrazu)	-	graniczy z LSG (Obszar ochrony krajobrazu) Nationalparkregion Untermüritzer See	-	prawdopodobnie brak znacznych oddziaływań na środowisko, z uwagi na obciążenie pierwotne w wyniku aktywnej eksploatacji i dlatego, że znacznego negatywnego oddziaływania z zewnątrz na cele ochrony uniknąć można poprzez działania w ramach procedury wydawania pozwolenia na podstawie prawa górnictwa; ocena nastąpiła już w ramach procedury wydawania pozwolenia na podstawie prawa górnictwa
Naturpark Untermüritzer See	-	graniczy z Parkiem Narodowym Untermüritzer See	-	prawdopodobnie brak znacznych oddziaływań na środowisko, z uwagi na obciążenie pierwotne w wyniku aktywnej eksploatacji i dlatego, że znacznego negatywnego oddziaływania z zewnątrz na cele ochrony uniknąć można poprzez działania w ramach procedury wydawania pozwolenia na podstawie prawa górnictwa; ocena nastąpiła już w ramach procedury wydawania pozwolenia na podstawie prawa górnictwa
GLB (Chroniony element krajobrazu)	-	-	-	brak ingerencji
chronione biotopy (§ 30 BNatSchG, §§ 17, 18 BbgNatSchAG)	-	-	-	brak ingerencji
Gatunki zagrożone zgodnie z załącznikiem IV do Dyrektywy siedliskowej	ok. 100 (potencjał terenów łowieckich dla gatunków nietoperzy)	Potencjalne siedlisko płazów i gadów	-	prawdopodobnie brak znacznych oddziaływań środowiskowych, ponieważ poprzez działania w ramach procedury wydawania pozwolenia wg. prawa górnictwa uniknąć można utraty funkcji przez siedliska oraz naruszenia zakazów ingerencji (§ 44 BNatSchG), obciążenie pierwotne z uwagi na istniejącą eksploatację, ocena nastąpiła już w ramach procedury wydawania pozwolenia na podstawie prawa górnictwa.
Potencjalnie znaczące siedliska chronionych gatunków ptaków	ok. 166 (pary lęgowe mewa śmieszka, rybitwa rzeczna, mewa srebrzysta, rybitwa popielata, orzeł bielik; siedlisko puchacza)	-	-	prawdopodobnie brak znacznych oddziaływań na środowisko, ponieważ poprzez działania w ramach procedury wydawania pozwolenia wg. prawa górnictwa uniknąć można naruszenia zakazów ingerencji (§ 44 BNatSchG), obciążenie pierwotne z uwagi na istniejącą eksploatację; osiedlenie się rybitwy rzecznej i gatunków mewa po powstaniu zbiorników pokopalnianych bądź puchacza z uwagi na graniczących obszar wydobywania; wskazówka: monitoring nowo powstałej pary lęgowej orla bielika, w przypadku postępującej dalej eksploatacji należy unikać znacznych negatywnych oddziaływań
Obszary korytarzy terenów otwartych (LEP B-B)	-	-	-	brak ingerencji
zwarte tereny leśne (istotne z punktu widzenia ochrony przyrody tereny funkcji leśnych)	około 105	-	-	prawdopodobnie brak znacznych oddziaływań na środowisko, ponieważ poprzez działania w ramach procedury wydawania pozwolenia wg. prawa górnictwa zredukować i skompensować można znaczne negatywne oddziaływania, brak utraty funkcji elementu sieci biotopów, obciążenie pierwotne z uwagi na aktywną eksploatację, ocena nastąpiła już w ramach procedury wydawania pozwolenia na podstawie prawa górnictwa.
wilgotne wąwozy	-	-	-	brak ingerencji

Gleba				
żyźne gleby (MMK [rolnicza mapa gleboznawcza]-jednostki lokalizacyjne D5a, D6a)	-	-	-	brak ingerencji
wysoko wrażliwa gleba hydromorficzna (MMK-jednostki lokalizacyjne A1, Mo, D5b)	-	-	-	brak ingerencji
Woda				
Wody stojące (większe niż 1 ha) oraz płynące	-	-	-	brak ingerencji
tereny powodziowe/ polder zalewowy	-	-	-	brak ingerencji
Obszary ochrony wody (istniejące i planowane)	-	-	-	brak ingerencji
Powietrze/ klimat				
Obszary powstawania zimnego i świeżego powietrza	ok. 105 (obszar powstawania świeżego powietrza)	-	-	prawdopodobnie brak znacznych oddziaływań na środowisko, ponieważ poprzez działania w ramach procedury wydawania pozwolenia wg. prawa górniczego zredukować i skompensować można znaczne negatywne oddziaływania, ocena nastąpiła już w ramach procedury wydawania pozwolenia na podstawie prawa górniczego.
Krajobraz				
wielkopowierzchniowe jednostki tworzące krajobraz o wysokiej wartości estetycznej i wysokim stopniu wrażliwości	ok. 166 (jednostka krajobrazu rynna torfowiska niskiego)	-	-	prawdopodobnie brak znacznych oddziaływań na środowisko, z uwagi na obciążenie pierwotne w wyniku aktywnej eksploatacji i dlatego, że znaczne negatywne oddziaływanie zredukować można poprzez działania w ramach procedury wydawania pozwolenia na podstawie prawa górniczego; ocena nastąpiła już w ramach procedury wydawania pozwolenia na podstawie prawa górniczego.
LSG (Obszar ochrony krajobrazu)	-	-	-	brak ingerencji
GSG (Obszar ochrony wód)	-	-	-	brak ingerencji
Dobra kultury/ pozostałe dobra materialne				
Tereny mieszkalne, wiejskie, mieszane i centralne oraz tereny aktywizacji gospodarczej i przemysłowe	-	-	-	brak ingerencji
chronione zabytki architektury i archeologiczne, obszary zabytkowe	-	-	-	brak ingerencji
Wzajemne oddziaływanie				
Łączna ingerencja w dobra chronione	Potencjał terenów łowieckich dla gatunków nietoperzy, chronione bądź ściśle chronione gatunki ptaków, sieć biotopów las, obszar powstawania świeżego powietrza, wrażliwe jednostki krajobrazowe	graniczy z Obszarem ochrony przyrody NSG, Obszarem ochrony krajobrazu LSG, parkiem narodowym NatP, potencjalnym siedliskiem dla płazów i gadów	-	prawdopodobnie brak znacznych oddziaływań środowiskowych na zdolność funkcjonalną przestrzeni krajobrazowej: średnia ingerencja w dobra chronione, brak znacznych skumulowanych negatywnych oddziaływań, obciążenie pierwotne przez aktywną eksploatację, ustalenie planu na podstawie istniejącej własności kopalnianej zgodnie z prawem górniczym (§ 9 BBergG) w celu zabezpieczenia ustalonego ekspertyzami złoża i aktywnej eksploatacji

Ocena oddziaływania na SOOS (VRG 22)				
dotknięte dobro chronione/ istotny dla oceny aspekt środowiskowy	Ingerencja [ha]		Ważność	Opis potencjału konfliktu/ rozwiązanie konfliktu
	Bezpośrednio	Pośrednio		
Obszary Natura 2000				
Specjalny obszar ochrony siedlisk	-	graniczy ze Specjalnym obszarem ochrony siedlisk Unteres Odertal	-	brak znacznego negatywnego oddziaływania na cele związane z ochroną (LRT 3130, 3150, 3260, 3270, 6120*, 6210, 6240*, 6410, 6430, 6440, 6510, 7140, 9110, 9130, 9150, 9160, 9170, 9180*, 91E0*, 91F0, 91G0*, obuwik pospolity, selery błotne, minóg strumieniowy, różanka pospolita, minóg rzeczny, łosoś, minóg morski, boleń, piskorz, koza pospolita, kielb białopłetwy, bóbr, wydra, nocek duży, nocek kosmaty, kumak nizinny, poczwarówka jajowata, skójka gruboskorupowa, czerwonończyk nieparek, trzepla zielona, poczwarówka zwężona), ponieważ nie są zajmowane tereny obszarów chronionych, wykluczyć należało w ramach procedury wydawania pozwolenia wg. prawa górniczego znaczące negatywne oddziaływania z zewnątrz w szczególności na stosunki hydrologiczne, obciążenie aktywnym wydobywaniem
	-	w otulinie SOOS Dolna Odra (PL)	-	Brak znaczącego negatywnego oddziaływania na cele związane z ochroną, ponieważ nie są zajmowane żadne tereny obszarów chronionych, wykluczyć należało w ramach procedury wydawania pozwolenia wg. prawa górniczego znaczące negatywne oddziaływanie z zewnątrz, w szczególności na stosunki hydrologiczne, obciążenie aktywnym wydobywaniem
	-	w otulinie SOOS Oder-Neiße-Ergänzung	-	Brak znaczącego negatywnego oddziaływania na cele związane z ochroną, ponieważ nie są zajmowane żadne tereny obszarów chronionych, wykluczyć należało w ramach procedury wydawania pozwolenia wg. prawa górniczego znaczące negatywne oddziaływanie z zewnątrz, w szczególności na stosunki hydrologiczne, obciążenie aktywnym wydobywaniem
Obszar specjalnej ochrony ptaków	-	graniczy ze SPA Unteres Odertal	-	Brak znacznego negatywnego oddziaływania na cele związane z ochroną (zachowanie i odtworzenie siedlisk nadających wartość gatunków ptaków), ponieważ nie są zajmowane tereny obszarów chronionych, istotne siedliska nadających wartość gatunków ptaków, szczególnie żerowiska gatunków ptaków wędrownych poza terenem obszaru chronionego, a także trasy przelotów nie są zakłócone, obciążenie pierwotne z uwagi na aktywną eksploatację, ocena nastąpiła już w ramach procedury wydawania pozwolenia na podstawie prawa górniczego.
	-	graniczy ze SPA Mittlere Oderniederung	-	
	-	na otaczającym terenie zewnętrznym SPA Dolina Dolnej Odry	-	
	-	na otaczającym terenie zewnętrznym SPA Dolna Odra	-	